

in mei had Gerbrandy aan Visser 't Hooft opdracht gegeven, een geheime verbinding met Nederland op te bouwen, en van juni af stond consul-generaal de Jong van Stockholm uit in regelmatige verbinding met illegale werkers in het noorden des lands, maar dat had alles bij elkaar, ruim twee jaar na de vestiging der regering in Londen, toch niet veel om het lijf. Er was te weinig geheim contact met bezet gebied, er was teveel ruzie in Londen. Waar was de competente figuur die het inlichtingenwerk aan Nederlandse kant eindelijk op poten kon zetten?

Het zoeken duurde bijna een half jaar. Omgeven werd het door geruchten die doordrongen tot allen die met de Britse geheime diensten te maken hadden of die hier of daar iets hadden opgepikt van de moeilijkheden en conflicten die zich voorgedaan hadden. Een van die laatsten was de Engelandvaarder P. L. baron d'Aulnis de Bourouill die zich in de zomer van '42 wel klaargemaakt had om als geheim agent uitgestuurd te worden maar die geen grein vertrouwen koesterde in het bureau van de Bruyne (hij was bevriend met Hazelhoff en zijn groepje) en besloten had, zijn leven pas te riskeren wanneer er een Nederlandse dienst ontstaan was die op hem een competente indruk zou maken. D'Aulnis legde in een in die tijd geschreven verslag (wij corrigeren de schrijfwijze van de namen niet) het beeld neer dat hij zich van de eerste fase van de strijd om de leiding van een nieuwe inlichtingendienst gevormd had:

'De Bruine deed een bod er naar, nog voor Loving en Warnaers in Engeland waren. De opvolger van *Colonel Rabagliati*, Charles Seymour, echter duidde uit dat sabotage en *intelligence* gescheiden moesten blijven. Dus de Bruine, die anders ook te machtig zou worden, werd niet benoemd, mede daar de minister van oorlog [van Boeyen] zowel als de minister van justitie [van Angeren] de *intelligence* voor hun departement claimden. Gerbrandy was overal tegen, daar hij zich niet door een besluit wilde compromitteren. Toen kwamen Loving en Warnaers uit Indië. Loving, secretaris-generaal van algemene oorlogvoering, vond dat de *intelligence* onder zijn gezag hoorde. Dies ging hij naar de Prins. Nu was daar ook van 't Sant, de vertrouwde huishouder voor de Koningin, die grote ervaring had op politie- en spionagegebied. Deze man wilde zich tegen niemand stoten, dus was vriendelijk tegen iedereen, ook tegen ons die hij geld leende en mee uit te dineren nam. Echter wilde hij wel graag de macht achter de schermen hebben over de *intelligence*. Want immers, wie de *intelligence* dirigeerde, kon voor zichzelf reclame maken in Holland en zijn positie voor na de oorlog voorbereiden door propaganda, door middel van zijn agenten. De Prins nam nu op zich het opperbevel over sabotage en *intelligence*. Zo kon hij zowel de Bruine alsook Hazelhoff Roelfzema alsook de kapitein Derksema besturen. Echter nam de Prins geen besluiten. Hij die het laatst bij Prins Bernhard binnenkwam, had gelijk. Loving, een vos, wist zich in schapenkleren te steken en zo, de passie prekend, [zich] bij de